

ประจำสัปดาห์ระหว่างวันที่ 19 - 23 ตุลาคม 2563

DITP Overseas Report

สหรัฐฯ สั่งห้ามนำเข้าน้ำมันปาล์มจาก FGV คาดอาจส่งผลกระทบต่อเป็นวงกว้าง

สศต.กรุงกัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซีย

สำนักงานศุลกากรและการป้องกันชายแดนแห่งสหรัฐอเมริกา (CBP) ได้ออกคำสั่งห้ามนำเข้าน้ำมันปาล์มจากบริษัท FGV Holdings Bhd ผู้ผลิตน้ำมันปาล์มรายใหญ่ในมาเลเซีย ซึ่งกลุ่มนักวิเคราะห์หามองว่าเหตุการณ์นี้ แม้จะส่งผลกระทบต่อ FGV ไม่มากนัก เนื่องจากสหรัฐฯ ไม่ใช่ตลาดส่งออกหลักและ FGV สามารถปรับเปลี่ยนไปหาตลาดส่งออกอื่นทดแทน อย่างไรก็ตาม ประเด็นดังกล่าวอาจส่งผลกระทบต่อเนื่องเป็นวงกว้าง (ripple effect) ทั้งต่อตลาดภายนอกสหรัฐฯ รวมทั้งอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมัน

หัวหน้าฝ่ายวิจัย CGS-CIMB และหัวหน้าธุรกิจเกษตรระดับภูมิภาค (Ivy Ng) และนักวิเคราะห์ (Nagulan Ravi) กล่าวว่าคำสั่งห้ามนำเข้าของสหรัฐฯ จะส่งผลกระทบต่อเข้าถึงตลาดของโรงกลั่นและกิจการร่วมค้า (joint venture) ของ FGV ที่เกี่ยวข้องกับโรงกลั่นและโอเลโอเคมีคอล แต่ยังไม่สามารถประเมินมูลค่าผลกระทบได้ในขณะนี้ ทั้งนี้ แม้ว่าในปี 2562 สหรัฐฯ จะมีการนำเข้าน้ำมันปาล์มเพียง 1.49 ล้านตัน หรือคิดเป็นสัดส่วนเพียง ร้อยละ 2.7 ของการนำเข้าของโลก แต่ประเด็นด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และบรรษัทภิบาล (ESG) ของ FGV อาจทำให้กลุ่มลูกค้าในตลาดอื่นอาจต้องพิจารณาการซื้อน้ำมันปาล์มจากบริษัทใหม่อีกครั้ง รวมไปถึงผู้ผลิตน้ำมันปาล์มรายอื่น ๆ ด้วย

นักวิเคราะห์จาก MIDF Research (Khoo Zhen Ye) ให้ความเห็นว่า การใช้แรงงานบังคับเป็นปัญหาที่มีมาช้านานซึ่งส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ในทางลบต่อภาคอุตสาหกรรมการเพาะปลูกปาล์มน้ำมันในเวทีระดับระหว่างประเทศ ส่วนตลาดสหรัฐฯ คิดเป็นสัดส่วนเพียงร้อยละ 3.5 ของปริมาณการส่งออกทั้งหมดของมาเลเซีย

สำนักข่าวรอยเตอร์รายงานว่า CBP ได้สั่งห้ามนำเข้าน้ำมันปาล์มจาก FGV หลังจากที่ได้มีการสอบสวนข้อกล่าวหาการใช้แรงงานบังคับมานานกว่าหนึ่งปี โดย CBP พบสัญญาณของการใช้แรงงานบังคับ อาทิ การหลอกลวง การใช้ความรุนแรงทางร่างกายและทางเพศ การยึดเอกสารประจำตัวของพนักงาน รวมถึงการข่มขู่และคุกคาม นอกจากนี้ CBP ยังแสดงความกังวลเกี่ยวกับความเป็นไปได้ในการบังคับใช้แรงงานเด็กในกระบวนการผลิตของ FGV อีกด้วย โดยคำสั่งห้ามนำเข้าน้ำมันปาล์มจาก FGV มีผลทันทีเมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2563

ผู้บริหารสำนักงานการค้าของ CBP (Brenda Smith) ยังระบุว่าสำนักงานฯ ได้รับแจ้งข้อกล่าวหาเกี่ยวกับการปฏิบัติด้านแรงงาน (labour practices) ในภาคอุตสาหกรรมน้ำมันปาล์มของประเทศคู่ค้าของสหรัฐฯ ในวงกว้าง จากข้อมูลที่บริษัท FGV ได้ชี้แจงต่อตลาดหลักทรัพย์ Bursa Malaysia ทราบว่า FGV ได้มีการสื่อสารกับ CBP ผ่านทางที่ปรึกษาด้านกฎหมาย และส่งหลักฐานการปฏิบัติด้านแรงงานตามมาตรฐานเพื่อแก้ไขข้อกล่าวหาแล้ว นอกจากนี้ ในฐานะสมาชิกสมาคมส่งเสริมการใช้แรงงานอย่างเป็นธรรม (Fair Labour Association: FLA) บริษัทฯ มีแผนปฏิบัติการในระยะยาวที่ครอบคลุมรอบด้านในการเสริมสร้างมาตรฐานด้านแรงงาน ซึ่งแผนปฏิบัติการฯ ประจำปี 2563 ได้มีการประกาศใช้ตั้งแต่วันที่ 31 มีนาคม 2563 โดยได้มีการหารือกับ FLA ผู้มีส่วนได้เสีย รวมถึงองค์กรภาคประชาสังคมต่างๆ แล้ว ถึงแม้บริษัทฯ จะต้องเผชิญกับความท้าทายจากการแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 และ FGV จะยังคงดำเนินการตามแผนปฏิบัติการเพื่อให้บรรลุผลเสร็จสิ้นภายในปี 2563

ผลกระทบต่อประเทศไทย

ประเทศผู้นำเข้าโดยเฉพาะในตะวันออก ไม่ว่าจะเป็นสหรัฐอเมริกา อังกฤษ หรือสหภาพยุโรปมีแนวโน้มจะใช้ประเด็นด้านสิ่งแวดล้อม สังคม แรงงาน มาเป็นเงื่อนไขในการห้ามนำเข้าหรือกีดกันทางการค้าเพิ่มมากขึ้น ส่งผล

กระทบต่อภาคการส่งออกหรืออุตสาหกรรมการผลิตในภูมิภาคเอเชียรวมทั้งไทย แม้ว่าไทยจะไม่มี การส่งออกน้ำมัน ปาล์มไปตลาดสหรัฐฯ แต่ก็จะต้องเฝ้าระวังสินค้าส่งออกอื่น ๆ

โอกาสและแนวทางปรับตัวของผู้ประกอบการ

รัฐบาลและผู้ประกอบการไทยควรให้ความสำคัญและสนับสนุนการยกระดับมาตรฐานการผลิตภายในประเทศ เพื่อมุ่งสู่การผลิตอย่างยั่งยืน (sustainability) โดยคำนึงถึงองค์ประกอบครอบคลุมประเด็นด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และ แรงงาน โดยเฉพาะยางพาราซึ่งเป็นสินค้าเกษตรสำคัญของไทย ในขณะที่สหภาพยุโรปได้เริ่มดำเนินการศึกษาเรื่องความ ยั่งยืนในอุตสาหกรรมยาง (sustainability) มาตั้งแต่ปี 2560 และได้ประกาศให้ยางพาราอยู่ในบัญชี critical raw material ทำให้ยางพารากลายเป็นวัตถุดิบที่สหภาพยุโรปจะให้ความสำคัญกับความต่อเนื่องของอุปทานในราคาที่ เข้าถึงได้ ความยั่งยืนในการผลิต รวมทั้งคัดค้านต่อมาตรการหรือกลไกที่จะบิดเบือนการค้า จึงอาจจะส่งผลกระทบต่อ ประเทศไทยซึ่งเป็นผู้ผลิตผู้ส่งออกหลักของโลก